

Ferrovial ha rebut 45 milions d'euros del Govern català des del 2015 per gestionar el 061

L'executiu de CiU, amb Boi Ruiz de conseller de Salut, va adjudicar tres mesos abans del 27-S la gestió de la central d'emergències del SEM a l'empresa investigada pel 'cas Palau'

Elena Parreño i Roger Palà

L'empresa **Ferrovial**, que va ser investigada en el marc del '**cas Palau**', de finançament irregular de CDC, ha rebut **45 milions d'euros de la Generalitat** des del 2015 per gestionar el telèfon d'emergències mèdiques 061. Així consta en la informació del Registre públic de contractes a la qual ha tingut accés CRÍTIC. Ferrovial ha rebut dos contractes els últims cinc anys per gestionar aquest servei, durant els governs d'**Artur Mas**, de **Carles Puigdemont** i de **Quim Torra**.

La gestió del 061 es troba a l'ull de l'huracà a causa del col·lapse generat per la crisi del coronavirus. El telèfon ha registrat esperes molt prolongades a causa de les múltiples consultes de la ciutadania, a més de queixes pel fet que el servei és de pagament i, en alguns casos, la factura de les trucades podia elevar-se a més de 14 euros depenent de l'operadora. El Govern català ha anunciat aquest matí la **gratuitat del servei** mentre duri la crisi de la Covid-19.

Ferrovial, investigada pel 'cas Palau'

La gestió de l'atenció del centre de trucades del Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) ja es va privatitzar l'any 2010 a l'empresa Qualytel, quan CiU va retornar a la Generalitat després del Govern tripartit. Però el contracte principal per la gestió del telèfon d'emergències va ser adjudicat durant el segon mandat de Mas, l'any 2015, amb **Boi Ruiz** al capdavant de la conselleria de Salut. El 6 de juliol d'aquell any, tres mesos abans de les eleccions del 27-S, el SEM va adjudicar un contracte de 19.172.382,56 euros a Ferrovial Servicios, filial del grup Ferrovial.

Els directius de Ferrovial van ser finalment absolts del judici del 'cas Palau' perquè els delictes havien prescrit

Cal tenir en compte que just al maig d'aquell any el jutge [havia tancat la instrucció del 'cas Palau'](#), on mantenia que Ferrovial havia pagat comissions a CDC. La sentència del 'cas Palau' no va arribar fins al gener del 2018. Tot i certificar que Ferrovial havia pagat comissions a Convergència a través de donacions al Palau de la Música, va absoldre els dos directius implicats perquè va considerar que els delictes d'administració deslleial i de tràfic d'influències dels quals se'ls acusava havien [prescrit](#).

El major contracte del SEM

El contracte amb Ferrovial del 2015 és el de major volum adjudicat pel SEM en els últims 10 anys, segons les dades del Registre a les quals ha tingut accés CRÍTIC. És major fins i tot que el contracte pel servei d'helicòpters sanitaris, que s'eleva fins a 18 milions d'euros. El primer contracte amb

Ferrovial va entrar en vigor el 31 d'agost de 2015 per un període de dos anys, i es va prorrogar al setembre del 2017 durant un any més, per un import total de 10.385.040,55 euros dividits en dos lots. La pròrroga es va concretar sota el mandat de **Toni Comín**, amb ERC al capdavant de la conselleria de Salut.

L'any 2018, i ja durant el Govern de **Quim Torra** i amb **Alba Vergés** de consellera de Salut, el SEM va adjudicar novament a Ferrovial la gestió del telèfon d'emergències. El contracte va representar una reducció de l'import del 2015: en total, van ser 15.550.095,96 euros per dos anys. Es va adjudicar a l'agost del 2018 i té una vigència de dos anys, de manera que, si es realitza un nou concurs, s'haurà de fer durant el primer semestre del 2020.

Una portaveu del SEM: "A nosaltres Ferrovial ens està donant un bon servei"

Una portaveu del SEM, a preguntes de CRÍTIC, explica que "a través d'un concurs públic oferim la gestió per una quantitat de temps i per un volum econòmic concret. A aquest concurs s'hi presenten diferents empreses de teleoperació i guanya, segons la puntuació, la que fa la millor proposta". El procediment del concurs adjudicat a **Ferrovial** va ser obert per gestió de serveis. "A nosaltres ens estan donant un bon servei", afirma aquesta portaveu. El 2017, la CUP [va presentar una moció al Parlament](#) per demanar al Govern la creació d'una empresa pública que gestionés els serveis telefònics d'emergència.

El president de Ferrovial és **Rafael del Pino Calvo-Sotelo**, nebot de l'expresident espanyol **Leopoldo Calvo-Sotelo** i fill del fundador de Ferrovial. En els rànquings de riquesa d'aquest 2020, figura com la segona persona més rica d'Espanya, després d'Amancio Ortega. Del Pino porta 20 anys com a president de Ferrovial, empresa de l'Ibex 35 fundada pel seu pare el 1952 durant la dictadura franquista.

Treballadors del 061: "La gent està molt cremada"

Aquest "bon servei" de Ferrovial pel SEM contrasta amb la situació de tensió en els treballadors i treballadores del centre de trucades del 061. Un treballador que fa 12 anys que fa feina al 061 explica a CRÍTIC que "la gent està molt cremada". Aquests dies, milers de persones truquen al 061 per informar-se sobre el coronavirus o perquè tenen símptomes compatibles. És el Departament de Salut el que demana trucar al 061 en lloc d'anar als ambulatoris per evitar contagis.

Central d'emergències del 061 en una fotografia del 2018. Foto: ACN

A l'altra banda del telèfon, treballadors i treballadores del 061 han vist triplicar el volum de trucades d'un dia per a l'altre: de les 6.000 diàries que podien rebre abans de l'arribada del coronavirus, **ara n'estan rebent unes 19.000**. "Cada treballador està atenent 200 trucades en 8 hores", explica un delegat sindical de Ferrovial. "La setmana passada ja em trucaven companys dient que els explotava el cap."

Els treballadors del 061 s'encarreguen d'atendre la primera trucada, d'agafar les dades i de fer un primer cribratge per derivar-la, o no, a l'atenció sanitària telefònica si s'escau, un segon pas que ja gestiona directament el SEM. "La gent està trucant normalment molt espantada", explica una treballadora del 061. En aquests moments, al centre d'atenció telefònica cal més reforç de personal. Ja des de la setmana passada, **l'espera de la trucada podia superar l'hora** i l'espera de la retrucada fins a dos o tres dies.

El treballador i la treballadora que ha contactat CRÍTIC fa dies que demanen a l'empresa informació sobre quanta gent nova es contracta i en quines condicions. Això és perquè Ferrovial fa contractes d'un mes als nous empleats. "Els estem demanant que tornin a contractar els companys que al novembre i al desembre de l'any passat ja no van renovar el contracte". Aquestes persones ja tenen la formació específica de cinc setmanes que requereix treballar al 061.

Aquests dies sí que **ha arribat nou personal al centre de Barcelona**, però per als treballadors no és suficient. "Hi ha un pànic general que fa que el que té una mica de tos ja truca; de vegades es fan cues de trucades i es crea una mena de bucle que sembla que estàs parlant tota l'estona amb la mateixa persona", diu l'empleada. El personal nou que està entrant al 061 està fent "una formació breu de tres dies per atendre només trucades de coronavirus".

Rotació de personal i una denúncia en curs

Els treballadors del 061 es regeixen pel conveni de teleoperació anomenat 'Contact Center' i que estipula un sou de 1.160 euros si es fa la jornada de 39 hores. Actualment està en marxa la negociació d'aquest conveni, però el factor que, segons els sindicats, més precaritza els teleoperadors del 061 és l'eventualitat. La majoria del personal actualment ja és indefinit, però no ho és precisament per la voluntat de Ferrovial. "Quan es va iniciar la licitació el 2015, ens van subrogar perquè el SEM ho va posar com a condició, i vam passar a ser indefinits", explica l'empleat del 061. D'altra banda, hi ha altres 70 persones que són indefinides arran de les denúncies guanyades per contractació fraudulenta.

"Ferrovial s'ha aprofitat de la reforma laboral i del famós **contracte eventual per circumstàncies de la producció**", explica el sindicalista. Els treballadors del centre de trucades del 061 han anat tres vegades a la **Inspecció de Treball**, el 2015, el 2017 i ara el 2020. Les dues primeres van servir per fer indefinits 70 treballadors i treballadores. Per la tercera, Ferrovial i el comitè d'empresa van tenir audiència amb la Inspecció de Treball el 24 de febrer i n'esperen la resolució. És pel cas de les 14 persones que no van renovar el contracte a finals del 2019. Algunes d'elles estan tornant-hi a treballar per l'emergència. "Segurament treballaran aquests dies i després es tornaran a quedar sense feina", lamenta la companya, que desitja que en un futur el 061 sigui un servei que depengui directament del SEM.